

ZANDSCHRIJF

**Nummer 4
Jaargang 7
december 2002**

ZANDSCHRIFT

is het
CONTACTBLAD VOOR HET JUSTITIEPASTORAAT,
een uitgave van de bureaus
Hoofdaalmoezenier en Hoofdpredikant

**Redactie
Walther Burgering
Ryan van Eijk
Folly Hemrica
Kees Vermeiden**

ISBN 1386 – 1751

**Redactiesecretariaat: postbus 1099, 6201 BB Maastricht.
c.vermeiden@pilz.dji.minjus.nl**

INHOUD

	Blz.
Redactioneel door drs. C.W. Burgering	1
THEMA: VERGEVING, VERZOENING, SCHULD EN BOETE Judas rest vergeving: onmogelijke mogelijkheid? door dr. B.J. Koet	4
Grenzen aan schuld en vergeving? Justitiepastoraat in narcistische tijden door mr. drs. R. van Eijk	11
“Hij zag hem van verre aankomen”. Mijmeringen van een justitiepastor omtrent schuld en vergeving door drs. B.M.P. Janssen	21
Schaamte? Waartoe? door drs. W. Eggen	27
Een leerdienst over de kunst van vergeven door drs. M. Thans en drs. M. vd Horst	36
Dubbel gevangen of laten gaan? Over excuuscultuur, Lytta Bassets ‘tour de pardonner’ en de waarde van haar model door G. Vennik	40
Verzoening vieren door J. Janssen	47
Bijbelse gedachten over schuld en straf, vergeving en verzoening door dr. C. den Heijer	58
Als er iets is tussen U en Uw broeder... door drs. Th. Van Dun	64
121 DAGEN ONVOORWAARDELIJK Dagboek van een gevangenisdominee door drs. N.P. Wisse	74

Een boek met voorhoede-kwaliteit door drs. J. Bodisco Massink	78
 AFSCHEID HOOFDAALMOEZENIER J. HENDRICKX Geestelijke verzorging heeft veel te bieden door drs. P.F.M. Jägers	84
Benedictijnse spiritualiteit is een luisterende spiritualiteit door prof. dr. W.F.C.M. Derkse	86
Op zoek naar een nieuw evenwicht van systeem en mens door drs. M. van Rijn	89
Passie voor het justitiepastoraat en vrijheidsdrang door drs. J. Eerbeek	92
 BERICHTEN UIT HET VELD Gedenken door drs. B. Uitermark	95
Gaat U even zitten door drs. R. van Wieringen	97
Wie zit ermee? door drs. C. Vermeiden	101
Kunst in de kerkzaal: Adventsdoek door drs. F. Hemrica	103

Passie voor het justitiepastoraat en vrijheidsdrang

door Jan Eerbeek *

Dames en heren,
beste collega John Hendrickx,

Mede namens Peter Huysmans, de rabbijnen, de plaatsvervangers en de bureaumedewerkers wil ik vandaag bij je officiële afscheid graag enkele woorden tot je spreken.

Tot op vandaag ben je voluit actief en aanwezig geweest in het werk dat we met elkaar hadden te doen. Er was eigenlijk geen moment sprake van 'rustig afbouwen en gaan toeleven naar je afscheid'. Dat tekent jouw werkinstelling en je verantwoordelijkheidsgevoel.

We hebben in de afgelopen jaren nauw met elkaar samengewerkt. We hebben op veel ontwikkelingen moeten inspelen en ook ontwikkelingen zelf in gang gezet. Ik noem er maar een paar: de vorming van teams geestelijke verzorgers in het veld, het portefeuillehouderschap van de hoofden van dienst voor de cluster-teams, de discussies rondom de positionering en de vorming van de Dienst Geestelijke Verzorging en onze bezoeken aan het Binnenhof, het 50-jarig jubileum, het ontstaan en de opbouw van moslim- en hindoe geestelijke verzorging, de inhoudelijke formulering van het werk, met name ook in de context van de nieuwe aandacht voor zingeving en normen en waarden, de bezuinigings-taakstellingen, de ontwikkeling van het programma deskundigheidsbevordering, de nauwere samenwerking tussen de diensten geestelijke verzorging en tenslotte noem ik het behoeftenonderzoek en het coachings-project.

Dat is een veelheid van beleidszaken en dat spreekt des te meer als je daar nog bij neemt de zorg die je had over zo'n 80 RK pastores.

Van de week, in Utrecht op een van onze heidagen, hebben we met elkaar, hoofden en adjuncten, toen jij wat langer weg was, een paar karakteristieke punten over jou bij elkaar gebracht. In de eerste plaats willen wij noemen je voortdurende inzet op een sterke eigen positionering van de geestelijke verzorging. In de tweede plaats is ons opgevallen hoe je altijd geconcentreerd de

beleidsstukken bijhield en van commentaar voorzag, en hoe je een sterk analytisch vermogen had in onze vergaderingen.

We willen noemen je aandacht voor de wetenschappelijke onderbouwing voor het justitiepastoraat en initiatieven die je genomen hebt voor de studie van Fons Flierman³¹; de kwaliteit van het justitiepastoraat, en in het verlengde daarvan straks de dissertatie.

En tenslotte de oecumenische samenwerking die jij bevorderde in de nazorg en in het vrijwilligerswerk.

Kenmerkend voor jou was altijd dat je je verantwoordelijkheid nam voor een deel van het werk dat ons samen aanging. Je hebt altijd gewerkt met een passie voor het justitiepastoraat en kenmerkend voor je was je vrijheidsdrang.

Natuurlijk hadden we ook verschillen van inzicht. Maar ik denk dat het sprekend was voor onze persoonlijk heel goede verhouding dat die verschillen van inzicht er ook konden zijn.

Persoonlijk vind ik het mooi dat we in het werk ook met elkaar bevriend mochten raken.

John, we zullen binnenkort nog met alle medewerkers van de bureaus persoonlijk afscheid van je nemen. Vandaag willen we je allemaal heel hartelijk bedanken voor wat je in ons midden geschonken hebt aan werkkraft en aan inspiratie. We willen je graag alle goeds toewensen in de toekomst. Namens de vijf denominaties en de gezamenlijke zendende instanties geven we je als geschenk iets dat verwijst naar ons werk. Het is ook een praktisch geschenk. Dat zal je goed doen.

Het zijn 5 wijnbekers, maar je kunt er uiteraard ook iets anders te drinken in doen. Ze verwijzen naar de Joodse geestelijke verzorging, de Moslim geestelijke verzorging, de Humanistisch geestelijke verzorging, de Protestantse geestelijke verzorging en naar de Rooms-Katholieke geestelijke verzorging. Zoals je ziet is een van deze bekers iets groter dan de andere. Dat is toevallig. Voor wie die staat, daar zal het behoeftenonderzoek straks misschien nader uitsluitsel over geven....

Zie in deze bekers iets van de behoefte van mensen aan spiritualiteit. Om te voorzien in die behoefte heb jij vele jaren het justitiepastoraat gediend. Zie in deze bekers vooral de mogelijkheid om met elkaar de goede dingen van het leven te delen.

³¹ De kwaliteit van het justitiepastoraat, empirisch theologisch onderzoek naar de opvattingen van de katholieke justitiepastores over het justitiepastoraat, juni 2000, Katholieke Universiteit Nijmegen.

John, bedankt voor alles en het ga je goed!

* **Drs. J.D.W. Eerbeek** is Hoofdpredikant bij de Dienst Justitiële Inrichtingen.

